ఆకర్షణ

(ఆంధ్రపత్రిక, సెప్టెంబర్ '68)

– ఆకర్షణలో అంతరించిపోయే గుణం వుంది
– అనుబంధంలో శాశ్వతీయత వుంది

– జయప్రద

'మీరు .... మీరు .... నేననుకోలేదు. మీ దగ్గరనుండి దీనిని నేనందుకోవలసి వస్తుందని' నేనిచ్చిన నా వివాహ శుభలేఖను తదేకంగా చూస్తూ గొణిగాడతను. అతని కనురెప్పల చలనం స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. నా గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. నాకు తెలుసు ఈ క్షణాన్ని నేనెదుర్కొవలసి వుంటుందని అందుకు సంసిద్ధురాలయ్యే వచ్చింది. తెలిసే ఇంత కఠినమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ క్షణం దాటేంతవరకే బాధ ఆ తర్వాత ఆ క్షణాన్ని మర్చిపోతుంది. కానీ .... కానీ, ఇప్పుడతను కనురెప్పలెత్తి నల్లటి కనుపాపలతో తనవైపు సూటిగా చూస్తే భరించేదెలాగ ? ఇలా ఎందుకు చేసావని అడిగితే ఏమి జవాబు చెప్పాలి ?'

అతను మెల్లిగా, నిశ్చలంగా కళ్ళెత్తాడు. 'ఎంత అయస్కాంత శక్తి అతని కళ్ళల్లో !' నా ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా నా కనురెప్పలు వాలిపోయాయి. మరలా వాటిని ఎత్తడానికి సాధ్యం కాకపోయింది. అతను ఏమీ మాట్లాడలేదు, కానీ నాకు తెలుసు అతని చూపులు నన్ను వెంటాడు

తున్నాయని 'భగవాన్ ! ఎంతసేపిలా ? అతని ఆకర్షణను ఎదుర్కొనే శక్తినివ్వు నాకు !'

అతను కదిలాడు. 'హమ్మయ్య ! అతను వెళ్ళిపోతాడు. తను పారిపోవచ్చు ....' కానీ నేననుకున్నట్లు అతను వెళ్ళిపోలేదు. ఎదురుగా వచ్చి రెండు భుజాలమీద చేతులు వేసాడు. ఒళ్ళంతా తీగలా ఏదో ప్రాకింది. చప్పున గుండెల కత్తుకున్నాడు. ఒక్క క్షణం మరేదీ కన్పించలేదు. అంతా నిరామయమయింది. ఎదురుగా అతను. సర్వప్రపంచం అతనిలోనే ఇమిడిపోయింది. తనకు అలావుంటే కొన్ని గంటలయినా బాహ్యస్మృతి కలిగేది కాదు. కానీ అతను వెంటనే నన్ను దూరంగా జరిపి అంతదూరాన నిలబెట్టి సూటిగా నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అన్నాడు.

"ఇదే నీ నిర్ణయమైతే నేనేమంటాను గోపికా ! సుఖంగా జీవించు" ఆ మాట అని తొందర తొందరగా మెట్లుదిగి వెళ్ళిపోయాడతను.

నా ఆలోచనాశక్తి దిగదుడుచుకుపోయింది. శూన్యంగా నిల్చున్నాను. కొన్ని నిముషాలు గడిచాక చైతన్యమొచ్చింది. ఇదే మొదటిమారు ప్రభు దాసు తనను స్పర్శించడమూ, 'నువ్వు' అని సంబోధించడమూనూ. ఈ అనుభూతిలో ఇంత మధురత వున్నప్పుడు తనెందుకు అంత నిర్లక్ష్యంగా దానిని కాదనుకుంది ?

హృదయం నిండా ఏదో ఆక్రమించుకుంది. ఆ 'ఏదో' తాలూకు హస్తాలు చాలా బలంగా వున్నాయి. క్రమంగా హృదయమంతా ఖాళీ అయిపోతున్నట్లనిపిస్తోంది. విద్యుత్తులాగా నీరసం నా శరీరాన్నంతా ఆక్రమించింది. కుప్పలా కూలబడిపోయాను. చటుక్కున ఒక ఆలోచన వచ్చింది ఈ క్షణాన అనుకుంటే ఈ పెళ్ళి రద్దుచేసుకోవచ్చు. కానీ 'ఎంత అవమానం అది ?' దుఃఖం ఉప్పెనలా ముంచుకొచ్చింది. ఎప్పుడూ నవ్వించే అతని మాటలు కలవరబెడ్తున్నాయి ఈనాడు. ఎవరి ఒడిలోనైనా తల

దాచుకుని గట్టిగా గుండె చల్లారేలా ఏడవాలనిపిస్తోంది. కానీ అటువంటి స్నేహితులెవ్వరూ ఆ క్షణంలో గుర్తుకురాలేదు. అంతా కలిసి ఒక్క ప్రభు దాసుగా మారి ఎదురుగానిల్చుంటున్నారు. ఒక్కపరుగున మెట్లన్నీదిగి వాకిలి చేరాను అప్పటికే అతను వెళ్ళిపోయాడు. అతను వెళ్ళిన దారివైపే చూస్తూ ఆ సాయంత్రం వాకిట్లో ఎంతసేపునిల్చున్నానో నాకే తెలియదు. అక్కవచ్చి తట్టి పిలిచింది. 'ఇదేమిటి పాపా ఏడుస్తున్నావా ?' ఉలిక్కిపడ్డాను, 'అతని కోసం ఏడుస్తున్నానా నేను !' అక్కను తప్పించుకుని గదిలోకెళ్ళి భళ్లున తలుపులు వేసుకుని పరుపుమీద వాలిపోయాను. అతనికి ఉత్తరం రాయాలనిపించింది. 'ప్రభూ !' ఆగిపోయింది కలం. సంతతధారగా కన్నీరు కారడం మొదలెట్టింది. ఆ కాగితాన్ని గుప్పెట్లో మడచి గుండెలకదుముకుని దిండులో తలదాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను. కొద్దిసేపటికి హృదయం తేలికపడినట్లనిపించింది. తేలికపడిన సహృది ఆలోచనల్లోకి జారిపోయింది —

తెలుగుస్కూల్లో చదువుతున్న తమ్ముణ్ణి ఒక్కమారుగా – నాగరికత పెరిగిపోయి ఇంగ్లీషు స్కూల్లో చదివించాలనే ఊహ ఆ ఇంట్లో ప్రతి ఒక్కరికి కలిగింది. దానిఫలితంగా కృష్ణుణ్ణి కాన్వెంటులో ఒక క్లాసు తక్కువలో వేయించడం జరిగింది. అప్పటికీ వాళ్ళ స్టాండర్డ్‌ను అందుకోలేకపోయాడు వాడు. అందుకుగాను ప్రయివేటు చెప్పించాల్సి వచ్చింది. ఎమ్.ఏ. చదివే ఒక బీదబ్బాయి అందుకు నియమించబడ్డాడు. తనెప్పుడూ అతనిని చూడలేదు. కానీ కృష్ణుడి గదిలోనుండి ఒక శ్రావ్యమైన కంఠం గంభీరమైన ఉచ్చారణతో వినవచ్చేది. తను బి.ఏ. పాస్ అయిందిగాని, ఎవరితోనైనా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడాలంటే కంఠంలో రాళ్ళు గలగలలాడతాయి. అందుకే ఒకరోజు నిర్ణయించుకుంది. కృష్ణుడితోపాటు తనూ విని నేర్చుకోవాలని. ఆ మాటే నాన్నగారితో చెపితే 'ఇంతమాత్రానికే నన్నడగాలా పాపా' అన్నారాయన.

ఆ రోజుకూడా రోజులాగే గంభీరమూ, శ్రావ్యమూ అయిన ఆ కంఠం కృష్ణుడి గదిలోనుండి వినిపిస్తోంది. క్రొత్త ఉత్సాహంతో, జిజ్ఞాసతో ఆ గదిలో అడుగుపెట్టింది.

"నమస్తే మాష్టారూ !"

క్రొత్త కంఠస్వరానికి ఉలిక్కిపడి తలెత్తింది తను.

"నమస్తే" అతని పెదవులమీద సన్నటి హాసరేఖ మెరిసింది ఆహ్వానసూచకంగా.

అంతే —

అడుగు ముందుకు వేయడమే మర్చిపోయింది. అతని కళ్ళల్లో మెరుపు, పెదవులమీద చిరునవ్వు స్పృహ కోల్పోయేలా చేసాయి.

"రా అక్కా కూర్చో" ప్రక్కకు జరిగి చోటిచ్చాడు కృష్ణుడు. తనతో అక్కకూడా చదువుకుంటుందంటే గర్వంగానూ, సంతోషంగానూ వుంది వాడికి.

అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ వచ్చి కూర్చుంది తను తలవంచుకుని. అదేం ఖర్మమో ఎప్పుడూ గలగల మాట్లాడే తనకు మాటలే కరువయ్యాయి. కృష్ణుడు పరిచయం చేసాడు, వాడికితెలిసిన కొద్దిపాటి సంస్కారంతో కూడిన నాగరికతతో.

"మా చిన్నక్క మాస్టారూ. గోపిక బి.ఏ."

బలవంతంగా కళ్ళెత్తింది. అతని పెదవులమీద చిరునవ్వు తాలూకు ప్రతిబింబం ఆ కళ్ళల్లో స్పష్టంగా కన్పించింది.

"నమస్తే"

తిరిగి చేతులు జోడించింది. ఆ వేళ్ళకొసల వణుకును దాచుకోవడానికి వెంటనే పిడికిలి బిగించి తలవంచుకుని సన్నని కంఠాన అంది తను.

"మీ దగ్గర ఇంగ్లీషు నేర్చుకుందామని వచ్చాను."

"అలాగే గోపికా ! తప్పకుండా. రోజూ వచ్చి వినండి. నాకు వచ్చినంతవరకు మీరు నేర్చుకుందురుగాని" అతని పెదవులు విచ్చుకున్నాయి.

అతని నోటివెంట "గోపికా !" అని విన్నపుడు ఆ పిలుపు చాలా మధురంగా వుందనిపించింది మొదటిమారుగా.

అతను కృష్ణుడికి పాఠం చెప్పడంలో మునిగిపోయాడు. తల వంచుకుని పుస్తకంలోకి చూస్తున్న అతనిని కన్నార్పకుండా చూస్తూ కూర్చున్నాను. ఆ క్షణంలో అంతకంటె చేయగల్గింది మరేదీ లేదనిపించింది. సర్వం మరపింపచేయగల చిరునవ్వు అతనిది. అతని కనురెప్పలు కొద్దిగా చలించాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంది. ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి. అక్కడ వుంటే ఈ సంచలనానికి తట్టుకోలేననిపించింది.

"రేపు వస్తాను మాష్టారూ" ఆ మాటలు పూర్తిగా అన్నదో లేదో తెలియదు. అతను ఏమన్నాడో విన్పించుకోకుండా ఒక్క పరుగున గదిలో కొచ్చిపడింది తను.

"మాష్టారూ !" మధురంగా ఉచ్ఛరించాయి తన పెదవులు. ఏదో మధురానుభూతి శరీరాన్నంతా ఆక్రమించింది. ఇది సరిక్రొత్త అనుభూతి. కొద్దిసేపయ్యాక తన మనస్సు ఆలోచించడం మొదలెట్టింది. అతనిని చూచి తనలో ఎందుకింత కలవరం చెలరేగింది ? ఇంతమంది అబ్బాయిలతో దబాయించి మాట్లాడగలిగిన తను అతనిముందు మూగదయిపోయిందేమి ? కాలేజీలో 'రౌడీపిల్ల 'అని పేరు గడించిన తనకు ఏమిటీ భంగపాటు? ఏముందని అతనిలో అంత ప్రత్యేకత ! ?' అతని రూపాన్ని కళ్ళముందుకు తెచ్చుకుంది.

'నల్లగా, పొట్టిగా, బలంగా వున్నాడు. గుండ్రటి ముఖం... ఏముం దని అతనంటే ఇంత ఆకర్షణ !....'

'ఆ మెరిసే కళ్ళు, నవ్వే పెదాలు .... ఆలోచనలు ఆగిపోయా యక్కడే. క్రింద పెదవిని కొద్దిగా ముందుకువంచి అతను సన్నగా నవ్వ డమే వింతగా వుంటుంది.

ఆ తర్వాత నాలుగు రోజుల వరకు అతనికి ఎదురుపడలేదు. అసలు వింత ఏమంటే అతని ఎదురుగా తను వెళ్ళలేదు. అతను పలకరిస్తే తప్ప తను పలకలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు స్నేహితురాలితో సినిమాకెళ్ళాలని ఒక్కగంట ముందుగానే ప్రత్యేకంగా తయారయ్యి, స్నేహితురాలికొరకు ఎదురుచూస్తున్నట్టు వాకిట్లో నిల్చుని ఊహల్లోకి జారిపోయేది. కొన్ని నిము షాలు తన ప్రక్కన స్నేహితురాలికి బదులు అతనిని ఊహించుకునేది. తీరా అతనువస్తే తుర్రున ఇంట్లోకి జారుకునేది. ఒక్కొక్కప్పుడు అతను సమయానికి వచ్చేవాడు కాదు. నిరీక్షించి నిరీక్షించి అలసిపోయేది.

కాలం గడిచేకొలదీ అతనిదగ్గర కొద్దిగా చనువయ్యింది. అతను చాలా కలుపుగోలుగా మాట్లాడేవాడు. తన స్వంత విషయాలు కూడా చెప్పే వాడు.

"రాత్రి నిద్రలేదు, ఈ రోజు త్వరగావెళ్ళి నిద్రపోవాలి గోపికా !"

"ఎందుకని నిద్రలేదు ?" సంభాషణ పొడిగించడానికి అడిగేది.

"క్లబ్‌లో డ్యాన్స్‌వుంది నిన్న. చాలా ప్రొద్దుపోయేవరకు ఫ్లోర్‌లో వుండిపోయాను."

'ఆశ్చర్యం ! ఈ సాధారణమైన బుద్ధిమంతుడైన అబ్బాయి క్లబ్ కెళతాడా ?'

"మీకు క్లబ్ అంటే ఇష్టమా ? ఆ నాగరికత అంటే వ్యామో హమా ?"

అతను నవ్వాడు.

"వ్యామోహం లేదుకాని, ఇష్టంకూడా లేకపోలేదు. కాకపోతే బీద తనానికి దానికీ లంకె కుదరదు కాబట్టి ఎవరైనా స్నేహితులు తీసుకెళ్తేనే వెళ్ళడం" తనకు సిగరెట్ కాల్చేవాళ్ళంటేనే అసహ్యం. అటువంటిది ఇతని నోటివెంట ఈ మాట అన్నప్పటికీ ఇతనంటే అసహ్యం కలగడం లేదెందు చేతనో ?

ఆలోచన మధ్యలో ఒక చిన్న అనుమానం.

"క్లబ్‌లో అందరూ తాగుతారటకదా ! మీరూ త్రాగుతారా ?"

అతని జవాబు విని ఉలిక్కిపడింది.

"కంపెనీకోసం తాగుతాను. మనశ్శాంతికోసం త్రాగే అవసరం ఇంకా రాలేదు. అలాంటి అవసరమేవస్తే బహుశ మీరు అనుకునేలా త్రాగు తానేమో !"

ఆశ్చర్యంగా అతని కళ్ళల్లోకి చూసి వెంటనే అక్కడనుండి వెళ్ళి పోయింది. వెళ్ళేముందు ఒక్కక్షణం అతని పెదాలవైపు చూచింది. అవి సన్నగా నవ్వుతున్నాయి.

ఒకరోజు స్నేహితురాలింటికెళ్ళి తిరిగివస్తూ రిక్షా కొరకు ఎదురు చూస్తున్న సమయంలో అదే వీధిలోవున్న ప్రభుదాసు రూము కాహ్వానిం చాడు. అప్పుడు కృష్ణుడు కూడా ప్రక్కనలేడు. అంతవరకు తనతో వచ్చి మధ్యలో వాడి స్నేహితుడు కన్పిస్తే, "అక్కా ! ఇల్లు దగ్గరేకదా ! నువ్వు రిక్షాలో వెళ్ళిపో. నేను వీడి ఇంటికెళ్ళి ఇప్పుడే వస్తాను" అనేసి తుర్రు మన్నాడు.

"రండి గోపికా. నన్ను నిరాశపరచకండి ప్లీజ్" తన పట్లవున్న ఆరాధనంతా ఆ కళ్ళల్లో కన్పిస్తోంది. కాదనలేక అతనివెంట నడిచింది. కానీ అతని రూము మెట్లు ఎక్కుతున్నప్పుడు మాత్రం కాళ్లు వణికాయి.

'ఇదేమిటి ? పరాయి పురుషుడి రూముకు ఒంటరిగా వెళుతోంది. అక్కడేమయినా జరిగితే ! అసలే అతని ఆకర్షణ తనను బలంగా కట్టి వేస్తోంది.'

వెంటనే నిర్ణయించుకుంది తను బలహీనురాలు కాకూడదని, కానీ మరలా అదే క్షణంలో కలిగిన భయంకరమైన ఊహ తన్ను ఆ మెట్టు మీదనే నిలబెట్టేసింది.

'అతను క్లబ్‌కెళతాడు, డ్యాన్సు చేస్తాడు, త్రాగుతాడు అటువంటి వాడు మరేదో చేయడని గ్యారంటీ ఏమిటి ?'

"నిలబడిపోయారేం గోపికా ! నామీద నమ్మకంలేదా ?"

అతని కళ్ళల్లో ఎదుట వ్యక్తిని వివశుల్నిచేసే శక్తి వుంది. నిశ్శబ్దంగా అతనివెంట నడిచింది తను.

"మా రూము చూసి భయపడకండి" నవ్వుతూ ఒక 'మోడా' తెచ్చి వేసాడు కూర్చోమన్నట్టు. రూము చాలా చిందరవందరగా వుంది. ఒక చిన్న స్టూల్‌ను, కుర్చీని దానిమీదవున్న బట్టల్నీ, కాఫీపౌడర్ డబ్బాను అన్నిటినీ ఆ ఇరుకురూములో చాలా కష్టంమీద తప్పించుకుని వెళ్ళి తలుపు దగ్గరగావేసి ఫ్లాస్కులో కాఫీ గ్లాసులో ఒంచి తెచ్చిచ్చాడు.

"మీరూ తీసుకోండి" భయాన్ని దాచుకోవడానికి శతధా ప్రయత్నిస్తూ అంది తనానాడు. అతను నవ్వాడు.

"ఉండేది ఒక కప్పే" అని ఆగి,

"నేను త్రాగేదానికంటే ఈరోజు మీరు త్రాగుతుంటే, నేను ఉపవాసమైనా సరే చాలా సంతోషంగా వుంది. ఇన్నిరోజులుగా నేను త్రాగాను గానీ ఇంత సంతోషం — ఇంత సంతృప్తి నాకెప్పుడూ కలగలేదు" అతని కనుపాపలలో మెరుపు.

తమాషా ! తనకు కూడా ఆ హోటల్ కాఫీ చాలా రుచిగా వున్నట్లనిపించాయి.

ఎదురుగా ఇంకొక మోడా తెచ్చి వేసుకుంటూ సంభాషణ మొదలెట్టాడు ప్రభుదాసు.

"బి.ఏ., పాస్ అయి ఇంట్లో వుండిపోయారేమి ? తర్వాత ప్రోగ్రామేమిటి ?"

అతని ఉద్దేశాన్ని చూచాయగా గ్రహించి భయపడింది తన మనస్సు.

"వచ్చే సంవత్సరం సీట్ వస్తే ఎమ్. ఏ. లో చేరుదామనుకుంటున్నాను" సంభాషణ పెళ్ళిలోకి దిగకుండా వుండడానికి ఠకీమని అబద్ధమాడింది.

"వెరీగుడ్ అలాచేయండి, అన్నీ అవకాశాలున్న వాళ్ళు చదువు మధ్యలో ఆపేస్తే నాకెందుకో బాధగా వుంటుంది."

కొద్దిగా నిరాశపడ్డమాట వాస్తవం. అతను ఏదేదో చెపుతున్నాడు. అతని మాటల్లో అతని వ్యక్తిత్వం ప్రతిబింబిస్తుంది, /అతని మంచితనం వ్యక్తమవుతుంది.

అతని ప్రతిమాట మధ్యా నాకనిపించేది 'ఇంత మంచివాడు ఎందుకు తాగుతాడు ?' అని .... ఉండబట్టలేక అడిగేసాను.

"మీరు తాగడం మానేయకూడదూ ?"

"మానేయవచ్చు కానీ నాకింతవరకెవ్వరూ చెప్పలేదు మానేయమని" సన్నగా నవ్వాడతను. తను మాట్లాడలేదు. మరలా అతనే అన్నాడు చిలిపిగా.

"పోనీ మీ కొరకు మానేయనా ?"

గుండె కొట్టుకోవడం మానేసింది ఒక్క క్షణం.

అతను నవ్వుతూనే వున్నాడు. అతని పెదవులమీద మెదిలిన హాస రేఖ అలా పొడిగిపోతూనే వుంటుంది. కాని ఎప్పుడూ చప్పని మాయం కాదు.

"ఇక వెళతాను" తలవంచుకుని అంది తను.

"రండి ఇంటిదాకా దిగబెట్టి వస్తాను."

"మీకెందుకా శ్రమ"

"మా ఇంటికి అతిధిగా వచ్చి నన్ను సంతోషపెట్టిన మీ కొరకు అంతమాత్రం శ్రమ తీసుకోలేనా ?" అతని కళ్ళల్లో ఒక మెరుపుతీగ మెరి సింది, ఇంటివరకు దిగబెట్టాడు. అతనితో నడుస్తున్నపుడు అదొకరకమైన అనుభూతి ఇంటికొచ్చి తన గదిలో మెత్తటి పరుపుమీద వెల్లకిలా పడు కుని ఆలోచిస్తుంటే ప్రపంచమంతా అతనితోనే నిండిపోయినట్టనిపించింది. అతనితో కలిసి జీవితాన్ని అమృతతుల్యం చేసుకోవాలనిపించింది. అలా ఆ మత్తులోనే ఒరిగిపోయి నిద్రపోయి లేచేసరికి కొంతవరకు ఆ మత్తు వదిలిపోయి వాస్తవలోకంలో పడ్డట్టయింది. అతనిగురించి, జీవితాన్ని గురించీ ఆలోచించడం మొదలెట్టింది తన వివేకం.

అతను అంత అందంగా వుండడు, పెద్ద చదువులేదు. అన్నింటికి మించి గుణంకూడా లేదు. తన కొరకు త్రాగుడు మానేస్తానన్న మనిషి, తనమీద ఎప్పుడైనా కోపం వచ్చినప్పుడు, అతనికి అశాంతి కలిగినప్పుడు, మరలా మొదలుపెట్టడని ఏమిటి గ్యారంటీ ? అసలే కోపిష్టిమనిషి. తమ్ముణ్ణి ప్రతి చిన్నవిషయానికీ కసురుకోవడం, చెయ్యి ఎత్తడం కూడా తను చూసింది. కృష్ణుడు అటు వెళ్ళిపోయాక మెల్లిగా అనేవాడు, 'రోజురోజుకీ కోపం ఎక్కువయిపోతోంది గోపికా. తగ్గించుకోవాలి' అని అతని బలహీన తకు గట్టిగా జవాబు చెప్పాలనే అన్పించేది. కానీ అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ నోరు మెదపగల సామర్థ్యమే లేకుండా పోయేది.

ఒకవేళ ఇప్పుడు ఆ ఆకర్షణలోపడి అతనిని అంగీకరించినా, తర్వాత జీవితమంతా తన క్షణకాలపు ఆవేశానికి సంజాయిషీ చెప్పుకోవలసివస్తుంది. డబ్బు అంత ముఖ్యంకాదని ఈనాడనుకోవచ్చు. కానీ చుట్టూ మనుష్యులను చూస్తుంటే అదెంత అవసరమో తెలుస్తుంది. డబ్బు వున్నందువల్ల సుఖం లేకపోవచ్చునుగాని, అది లేనందువల్ల కష్టంమాత్రం వుంది. డబ్బులేక తెలివిగల లక్ష్మి చదువు మానేసిన విషయం తెలుసు. డబ్బులేక భర్తకు వైద్యం చేయించుకోలేక పసుపు కుంకుమలు పోగొట్టుకున్న మాలతి కథ తెలుసు తనకు. అటువంటప్పుడు, అవివేకంగా డబ్బులేనివాడిని చేసుకోవడం చాలా తొందరపాటే అవుతుందనిపించింది.

తనకు చిన్నప్పటినుండి పిల్లలంటే ఆసక్తి. అదీ ముద్దుగా వుండే పిల్లలకు తల్లి కావాలని కోరిక. ఎన్నోమార్లు ఊహించుకుంది. తెల్లగా బొద్దుగా, అందంగా వుండే పిల్లలకు తల్లిగా తనను. భర్త అందగాడు కావాలని అంత పెద్ద కోరికేంలేదు. కానీ బిడ్డలు అందంగా వుండాలి. ఇదీ విచిత్రమైన కోరికే.

ఆ తర్వాత చదువు....తను డాక్టరు కావాలనుకుంది. కానీ తన జ్ఞానం అంత ఉన్నతికి చేరుకోలేకపోయింది. కనీసం తన భర్త అయినా డాక్టరు కావాలని తీవ్రంగా ఆకాంక్షిస్తోంది.

అన్నిటికీమించి తనకు మంచితనం కావాలి. అతనిలో ఏమాత్రం లోపం వున్నా తను భరించలేదు .... అతనిని తను అర్థం చేసుకుని, అతనిలో కరిగిపోయినట్లే, అతనూ తనను అర్థం చేసుకుని తనలో ఐక్యం కావాలి. ఈ అస్థిరమైన ఆకర్షణలో పడి వీటన్నిటినీ విస్మరిస్తే, ఆ ఆకర్షణ తీరిపోయాక, అతిమామూలు సంసారమైపోతుంది. క్షణకాలపు అవివేకానికి జీవితాంతం చింతించాల్సి వుంటుంది.

అందుకే గట్టిగా నిర్ణయించుకుంది, ప్రభుదాసు ఆకర్షణలో పడ

కూడదని. వీటన్నిటివెనకా ఒక బలమైన కారణముంది. అతని కులం, తన కులం ఒకటికాదు. తన బిడ్డలు, తలిదండ్రుల ఒకానొక బలవత్తరమైన క్షణం తాలూకు, బలహీనమైన కార్యానికి అవమానించబడాల్సిన కాలమే వస్తే తను మాత్రం ఎలా సహించగలదు ?

ఈ చిత్రమైన ఆలోచనకు తనకే నవ్వొచ్చింది. ఇలాంటి విషయాలు తలిదండ్రులు ఆలోచించాల్సినవి. నిజానికి తన తల్లిదండ్రులు — ఒక శతాబ్దం తర్వాత పుట్టవలసినవాళ్ళు. అంత విశాలమైన భావాలు వాళ్ళవి. ఒకమారు నాన్నగారు దగ్గరకు పిలిచి చెప్పారు. 'చూడు పాపా ! నీ వివేకం మీద మాకు పూర్తి నమ్మకముంది. నీ పెళ్ళి విషయం నీకే వదిలేస్తున్నాం. అది మంచైనా, చెడైనా కాదనము. చెడునుకూడా మంచిగా మలచుకోవడం నీకు తెలుసు. అందుకే మాకు నిశ్చింత. నీకు ఎవరైనా నచ్చితే, అతనిది మన కులం కాకపోయినా సరే, మన అంతస్థుకు తగనివాడైనా సరే, ఆ విషయం మాకు చెప్పడానికి సిగ్గుపడకు తల్లీ !'

ఆ క్షణంలో అనుకుంది తను, 'ఓ విశ్వప్రభూ ! నన్నెంత అదృష్ట వంతురాలిగా సృష్టించావు !' అని. కానీ ఆ సృష్టికర్తే ఒక్కొక్కమారు తమాషాలు చేస్తుంటాడు. ఎవరినీ ప్రేమించని తనకు ఇటువంటి తల్లిదండ్రులు. అదే ఎవరినో గాఢంగా ప్రేమించి, అతనులేందే తన జీవితమే లేదనుకున్న భారతి తల్లిదండ్రులు, అతి సంకుచితులు.'

అలా నిర్ణయించుకున్న కొంతకాలానికి అన్నయ్య ఒక డాక్టరు సంబంధం గురించి అమ్మావాళ్ళతో ప్రస్తావించడం వింది. అన్ని వివరాలు విని 'మాకిష్టమే, ఇక పాపకు నచ్చితే అంతా జరిగిపోతుంది' అన్నారు అమ్మ, నాన్న. తన దగ్గరకొచ్చి అన్నయ్య అతనిని వర్ణించి, అతని గుణగణాలను పొగిడి ఆఖరకు చెప్పాడు. 'నువ్వు అతనికి భార్యవు కాగలిగితే సుఖపడతావు చెల్లాయ్' అని.

ఆ రోజు సాయంత్రం, అతనిని పార్కులో కలుసుకున్నపుడు అనుకుంది.

'అన్నయ్య వర్ణించినట్టు పొడవుగా, లావుగా, ఠీవిగా, తెల్లగా విశాలమైన ఛాతితో చాలా అందంగా వున్నాడు' అని. కానీ ఆ పెద్ద కళ్ళలో ఏ మాత్రపు ఆకర్షణా లేదు. కళ్ళజోడు వెనకాల అవి నల్లగా మూసుకుంటూ, తెరుచుకుంటూ మాత్రం కనిపించాయి. సూటిగా కొనదేరిన ముక్కు దానిక్రింద ఎరుపు, నలుపు సమపాళ్ళలో కలిసిన లావుపాటి అందమైన పెదాలు. కానీ ఆ పెదాలమీద వెలిసే నవ్వులో ఆకర్షణ లేదు. నవ్వినపుడు నోరు పెద్దదవడం మాత్రమే తెలుస్తోంది. ప్రభుదాసు పెదవులమీద చిరునవ్వును భరించే— శక్తిలేక లజ్జాభారంతో కనురెప్పలు వాలిపోయినా, వాటి వెనక ఆ చిరునవ్వు తాలూకు నీడ కనుపాపల్లో కదలాడుతూనే వుండేది.

ఇతనితో మాట్లాడుతుంటే తడబాటుగానీ, సిగ్గుగానీ కలగడమే లేదు. తలవంచుకోవాలనే భావనే రాలేదు. తను చెప్పిన ప్రతిమాటకూ అవునన్నాడు. తను కోరుకునే వాటన్నిటికి చిరునవ్వుతో సరేనన్నాడు. తనకా క్షణంలో ఒక క్రొత్త విషయం స్ఫురించింది. తను అతిమంచిని కూడా భరించలేదని. ఏ స్నేహితురాలికో అయితే 'ఇంత అందమైనవాడిని కాదంటావేమి ? వెంటనే ఒప్పేసుకో' అని సలహా ఇచ్చివుండేది. కానీ ఇది తన స్వంతం. తన మనసుకు సంబంధించిన విషయం. దానికి స్పందన కావాలి. తనకు ఏదో అవుతాడనే భావంతో ఎదురుగావున్న అతనిని చూస్తున్నా, రోడ్డుమీద పోయే అందమైన మనిషిగా మాత్రమే అగుపిస్తుంటే, ఈ వెధవ మనస్సుకు సర్దిచెప్పడమెలాగ ? అదీగాక అతిమంచి తనమే కాని, శాశించి, నడిపించగల పురుషుడిగా అన్పించలేదు.

చేతులు వెనక గడ్డిలో గుచ్చి వాటిమీద శరీరాన్ని వాల్చి, సూటిగా తన కళ్ళల్లోకి చూస్తూ గంభీరంగా, మృదువుగా అడిగాడతను.

"మీ అభిప్రాయమేమిటి ?"

అప్పుడుకూడా తలవంచుకోవాలనిపించలేదు. ఆలోచనల ముసుగు ప్రక్కకు తొలగించి అంది ఆ సంధ్యాసమయాన.

"క్షణాలమీద నా అభిప్రాయమేమి చెప్పగలను ? ఆలోచించి అన్నయ్యకు చెప్తాను."

"అలాగే చెయ్యండి" తనిక ఆలోచించాల్సింది ఏమీ లేనట్లూ, తను ఒప్పుకుంటే పెళ్ళి జరిగిపోయేట్టూ, ఒకవేళ జరగకపోయినా ఇందులో బాధపడాల్సింది ఏమీ లేనట్టు మాట్లాడాడు. అదే తనకు నచ్చనిది. తనను మాత్రమే కావాలని కోరుకునే పురుషుడే కావాలి తనకు.

ఈనాడు ఇతనితో మాట్లాడుతుంటే మంచితనం కంటే కూడా మరేదో కావాలని అర్థమవుతోంది. కానీ ఆ ఏదో తాలూకు సమగ్ర స్వరూపాన్ని తెలుసుకోవడానికి భయపడింది తన మనసు.

అతను లేచి నిల్చున్నాడు "రండి వెళ్దాం."

అతనితో ఇంకొద్దిసేపు అక్కడ కూర్చోవాలనిపించలేదు. అతను నన్ను ఇంట్లో దిగబెట్టి వెళ్ళిన తర్వాత కూడా అతనిని చూడాలనే ఆకాంక్ష కలగలేదు. పదిరోజుల తర్వాత అన్నయ్య అడిగాడు "ఏమిటి చెల్లాయ్ ! నీ అభిప్రాయమే చెప్పలేదు ?"

'ఏమని జవాబు చెప్పాలి ?' ఈ పది రోజులుగా అదే ఆలోచిస్తోంది. పార్కునుండి వచ్చేప్పుడు అనుకుంది. 'ఈ గాజుకళ్ళు నాకొద్దు బాబోయ్' అని.

కానీ గంటలు గడిచే కొందీ ఆవేశం కొద్దిగా తగ్గింది. అతనిని ప్రభుదాసుతో పోల్చి చూసుకుంటే, అన్నిటిలోనూ ఇతనిదే పైచేయి. కాగా తను కోరుకున్న గుణాలన్నీ అతనిలో వున్నాయి. ఒక్క ఆకర్షణ తప్పించి కాదనదగ్గదేదీ — కన్పించలేదు. అదైనా తను విమర్శనా దృష్టితో చూడ బట్టి తెలియలేదు. అతని భార్యగా తను సుఖపడుతుంది. ఆ నిర్ణయం చేసు కుని ఆ రాత్రి నిద్రపోయింది. తెలతెలవారుతుండగా, మసక వెలుతురులో మెలుకువ వచ్చింది. "హృదయం పగిలిపోయినట్లు, గట్టిగా తనివితీరా ఏడ్చేస్తే బాగుణ్ణన్నట్లు' అనిపించింది. ఆ క్షణంలోనే ప్రభుదాసు గుర్తు కొచ్చాడు. అతనిని పోగొట్టుకో బోతున్నందుకు హృదయం చేసే ఆక్రం దన అది. ఈ పదిరోజుల్లో ప్రభుదాసు గుర్తురాని క్షణంలేదు. 'పార్కులో గంభీరంగా కూర్చున్న ఆ అందమైన డాక్టరు ఎందుకు గుర్తుకురాదు !' అని ఆశ్చర్యపోయేది. మనసు ఊగిసలాడి హృదయాన్ని పిప్పి చేసేది. 'ప్రియమైన ప్రభుదాసును పోగొట్టుకోబోతోంది'అని అనుకున్నపుడు 'అసలు పెళ్ళి చేసుకోకపోతేనేమి ?' అని కూడా అనుకునేది. ఆ నిర్ణయం కూడా ఈ మధ్యకాలంలో జరిగిపోయింది. పూర్తిగా స్థిమితపడి, ఇన్ని రోజులకు ఆలోచించడం మొదలెట్టింది. అతనిని ఇంత ఎత్తులో పెట్టాలని సర్వప్రయ త్నాలూ చేసింది. అతని గురించి తలచుకుని మధురస్మృతులను తెప్పించు కోవాలని తపనపడింది. అతనిని ఒక పూజ్యస్థానంలో అమర్చాలనే తన ప్రయత్నం ఇంకా పూర్తిగాకుండానే అన్నయ్య అభిప్రాయమడిగాడు.

"అదేమి చెల్లాయ్ ! దీనికింత ఆలోచన. అతను నాకు ప్రాణ స్నేహితుడేమీ కాదు. నువ్వు బెట్టు చెయ్యక్కరలేదు నా ముందు."

"ఇందులో బెట్టు చెయ్యాల్సిందిగానీ మొహమాట పడవల్సింది కానీ ఏమీ లేదన్నయ్యా."

"అయితే నీ ఇష్టం చెప్పు ?"

"ఇందులో ఇష్టాల ప్రసక్తి లేదన్నయ్యా. ఈ ఇంటి అల్లుడికి కావలసిన అర్హతలన్నీ అతనిలో వున్నాయి. ఇంతకీ ఎంతకి బేరం చేసా రేమిటి డాక్టరుగారిని ?' నవ్వు వెనకాతల తన మనస్సును దాచుకోవడానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసిందితాను. 'ఛ. ఛ. అతను అసలు కట్నం ఏ రూపం లోనూ తీసుకోనన్నాడు చెల్లాయ్. చూస్తే నీకిష్టం లేనట్లుంది. మనస్ఫూర్తిగా నువ్వు ఒప్పుకోందే ఈ పెళ్ళి జరగదు. ఇతను కాకపోతే ఇంకొకరు. ప్రపంచమేమీ గొడ్డుపోలేదు." అన్నని హృదయ వైశాల్యానికి తన కళ్ళు ఆర్ద్రిమయ్యాయి. ఆ తడికళ్ళల్లో అతనిపట్ల ఆరాధన. ఆ ఆరాధ నలో తడిసిన మనస్సుతో ఆ సుందరమూ, మంచితనమూ కలిసిన ఆ విగ్ర హాన్ని భర్తగా అంగీకరించింది. అందులో ఇంకొక తమాషా కూడా వుంది. అన్నయ్య 'ప్రపంచం గొడ్డుపోలేదు' అనగానే ఎందుకో 'ఇతనినే చేసుకో వాల'నే పట్టుదల కలిగింది. బ్రహ్మ ఏ మత్తులో వుండి, ఈ స్త్రీ హృద యాన్ని తయారుచేశాడోగాని !

* * *

ఆలోచనలనుండి, పూర్వ స్మృతులనుండి వాస్తవానికొచ్చాను. నాకంటూ ఇంకేమీ మిగలలేదనిపిస్తోంది. అంతా శూన్యంగా వుంది. నాలో చెలరేగిన సంఘర్షణ తాలూకు నీడ కూడా ఎవ్వరికీ తెలియదు. చాలా సంతోషంగా, తన చెల్లెలికి యోగ్యుడిని, ఉన్నతుడిని సంపాదించగలిగాననే సంతోషంతో, గర్వంతో అన్నయ్య ముఖం వెలిగిపోతోంది. పెళ్ళి పనులు చకచక జరిగిపోతున్నాయి. ప్రతి అడుగులోనూ ప్రభుదాసు నీడ వెంటాడు తోంది.

ఆ రోజు నన్ను పెళ్ళికూతురిని చేసి ముత్తయిదువులంతా వెళ్ళి పొయ్యాక వచ్చాడు ప్రభుదాసు. గుండె దడదడలాడింది. ఈ పవిత్రమైన క్షణంలోకూడా ఆ పర్శాయి పురుషుడివైపు సూటిగా చూచి, అతిమామూ లుగా మాట్లాడలేక పోయాను. 'రండి' అని మాత్రం అనగలిగాను. అలాగే

'రండి' అని హృదయంలో కాస్త చోటిచ్చుంటే, ఈ సంఘర్షణకు తావులేక పోయేది. అతను నేరుగావచ్చి నా కెదురుగా నిల్చున్నాడు. నేను భయ పడ్డాను. 'అపవిత్రురాలు, మోసగత్తె' లాంటి ఏ పదాలతో అయితే నా మనస్సు నన్ను భయపెడుతోందో ఆ పదాలే అతని నోటివెంట వినాల్సి వస్తుందనుకున్నాను. స్త్రీ పురుషులమధ్య కలిగే ప్రేమను, ఎవరిముందైనా దాచవచ్చు కాని వాళ్ళల్లో వాళ్ళు దాచుకోలేరు. పైకి చెప్పకపోయినా, సిగ్గుతో భారంగా వాలిపోయే తన కళ్ళూ, ఎర్రబారిన తన ముఖమూ అతనికేనాడో నా భావాన్ని వ్యక్తపరిచేవుంటాయి. ఆ విషయం అతను సూటిగా అడిగితే ఏమని జవాబు చెప్పాలి ? కానీ నేను ఊహించినట్టు జరగలేదు. కొన్ని నిముషాల మౌనం తర్వాత చిన్నగా నిట్టూర్చి అతిసన్నని స్వరంతో అన్నాడు.

"ఈ శుభసమయంలో కానుకగా నేను మీకే మివ్వగలను గోపికా. బీదవాడిని" అని ఆగి కాతర కంఠంతో అన్నాడు.

"ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టి, మిమ్మల్ని చూచిన క్షణంలో నాకు మిగి లిన విలువైన వస్తువునుకూడా పోగొట్టుకుని మరీ బీదవాడినయ్యాను."

నా నరనరాలూ బాధతో మెలికలు తిరిగాయి. ఏదో చెప్పాలనే తపన నన్ను మాట్లాడించేలా చేసింది.

"ఏదైనా సరే .... ఇవ్వండి .... మీ గుర్తుగా"

అతను నవ్వాడు సన్నగా.

"ఇవ్వాలనుకున్నది ముందుగానే ఇచ్చాను. మీరు దానిని కాదని వేరే అడిగితే .... చెప్పానుగా నేను చాలా బీదవాడినని."

నేను మాట్లాడలేదు. 'ఏమి మిగిలిందని మాట్లాడడానికి !'

"నన్ను బీదవాడినిచేసి మీరు గొప్పవారవుతున్నారు గోపికా !"

'జోక్' వేసినంత హాయిగా నవ్వాడు. ఆ హాయి వెనక ఏదో అపశ్రుతి వుంది. అది నిస్తేజమైన నా హృదయాన్ని చైతన్యం చేసింది. నా కంట్లో నుండి రెండు కన్నీటిబొట్లు రాలిపడ్డాయి. అతను నవ్వు ఆపేసి దీనంగా చూస్తూ" అన్నాడు.

"క్షమించండి గోపికా, ఈ సమయంలో మూర్ఖంగా మీ మనస్సు కష్టపెట్టాను. నేను మీ దగ్గరనుండి ఏదీ పొందలేకపోయినా, నేను దక్కించుకున్న సంతోషం — అది తాత్కాలికమైనా సరే – మీకు చాలా ఋణపడి వున్నాను. కన్నీళ్ళు తుడుచుకోండి. నా కొరకు మీ విలువైన కన్నీళ్ళు వ్యర్థం చెయ్యొద్దు."

నా చెంపలమీద కన్నీళ్ళు ధారకట్టాయి.

"అదేమిటి – వద్దు వద్దు. ఉహుం ఈ రోజు మీరు ఏడవకూడదు. నా వల్ల – నా వల్ల" అతను తడబడ్డాడు. ఎవరైనా చూస్తారని బలవంతంగా నా కన్నీళ్ళకు ఆనకట్ట వేసాను. కళ్ళల్లో నీళ్ళనయితే ఆపేసాను గానీ, అవన్నీ గుండెల్లో చేరి బాధపెడుతున్నాయి!

"గోపికా!" తలెత్తాను. అతని కళ్ళల్లో నీటిపొర వుంది. ఉలిక్కిపడ్డాను.

"వెళ్ళొస్తాను" చమ్మగిలిన కళ్ళతో సెలవు తీసుకొని గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పుడే అక్కడకొచ్చిన పెద్దక్క నా చంపలమీద కన్నీటిధారలు చూచి — హడావిడి చేసింది.

"అదేమిటి పాపా! ఏడుస్తున్నావా?" అక్క చెయ్యి తలమీద పడగానే కన్నీటికుండ బ్రద్దలయింది. ఆమె ఒళ్ళోచేరి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చి కొద్దిగా భారం దించుకున్నాను.

"పాపా! ఏమైందమ్మా?" కంగారుగా కుదుపుతూ అడిగింది అక్క.

"నాకసలు ఇప్పుడు పెళ్ళి చేసుకోవాలనే కోరిక లేదక్కా."

"పిచ్చిపిల్లా! ఇంతేనా? ఈరోజు గడవనీ రేపు మా తలపులే వుండవు నీకు. మమ్మల్నందరినీ వదిలి వెళ్ళిపోతున్నావనే బాధలో ఆనందం తెలియడంలేదు. ఆ తర్వాత అతనే నీకు సర్వస్వం అయిపోతాడు."

అక్క వెళ్ళిపోయాక ఆమె చెప్పింది నిజమని గుడ్డిగా నమ్మడానికి సర్వవిధాలా ప్రయత్నించాను.

ఏ అనుభూతీ, దాచుకోతగ్గ ఏ మధురస్మృతీ లేకుండానే పెళ్ళి జరిగి పోయింది వైభవంగా.

అతను నవ్వుతుంటే, అతను తనవైపుచూస్తుంటే, ఎందుకో చిరాగ్గా కోపంగా వుంది. అతనివల్లనే ప్రభుదాసును పోగొట్టుకున్నాననిపిస్తుంది. చాలా చిత్రమైన నింద అది. ఆ విషయం నా మనసుకీ తెలుసు. ఆ రోజు మొదటిమారుగా అతను నన్ను దగ్గరకు తీసుకున్నపుడు ఏ అనుభూతీ కలగలేదు. చిన్నప్పుడు ప్రక్కింటి మురళితో, మాధవితో ఆడుకున్నట్లే వుంది. ఆ రోజు వివాహ శుభలేఖ ఇవ్వడానికి వెళ్ళినపుడు — ప్రభుదాసు స్పర్శలో ఎంత మాధుర్యం వుంది! సర్వం మరచిపోయిందప్పుడు. అలా-అలా వుండాలి. ఎవరో ఛళ్లున కొరడాతో కొట్టినట్లయింది. 'భర్త కౌగిలిలో ఏమిటీ దౌర్భాగ్యపు ఆలోచనలు?' నన్ను నేను తిట్టుకుని అతని ఛాతీమీద దిండుమీద పడుకున్నంత హాయిగా పడుకుని అతను చెప్పేవి వింటున్నాను. అతను వున్నట్టుండి పిలిచాడు 'గోపికా?'

"ఆ"

"నీ కీ పేరు ఎవరు పెట్టారు?" నవ్వుతూ అడిగాడు.

"అమ్మ. ఆమె కృష్ణ భక్తురాలు" ముభావంగా చెప్పి భర్త సమక్షంలో కూడా అమ్మ స్మృతులలోకి జారిపోయాను.

నిజానికి ఆమెకు అతి సౌందర్యవంతుడయిన వంశీమోహనుడంటే భక్తికంటే ఆరాధన ఎక్కువ. ఆమె ప్రకృతి ఆస్వాదకురాలు. కృష్ణుడు, రాధ, గోపికలు కూడా ప్రకృతిలో భాగాలే అంటుంది. మురళీకృష్ణుణ్ణి ఆమె ఆరాధించే వైనం నాన్నగారికి కూడా తెలుసు. ఎప్పుడైనా వేకువఝామునే మెలుకువ వస్తే భార్యతోపాటు పూజ గదిలోకివచ్చి, "ఈ రోజు నా సవతి మొగుణ్ణి నేనూ పూజిస్తాను యశోదా' అంటుంటారు హాస్యంగా. ఆమె తన పిల్లలకందరికీ కృష్ణుడివి, అతని ఇష్టుల పేర్లు పెట్టింది. పెద్దక్క పేరు మాధవి, రెండో అక్క పేరు రాధిక, మూడో అక్క పేరు బృందం అన్నయ్య పేరు మురళి, తమ్ముడి పేరు కృష్ణ. తనకే ఏ పేరూ మిగలక గోపిక అని పెట్టింది."

"గోపిక ఏం పేరు ? రాధా ! అని పిలుస్తాను" అతను నవ్వుతూ అన్నాడు. అతని కళ్ళల్లోకి చూచాను. అవి కూడా నవ్వుతాయేమోనని. కానీ ఆ గాజు కళ్ళు వెల వెలపోతున్నాయి. ఆ గాజుకళ్ళ దోషానికి ఆ అమాయకుడికి శిక్ష విధించాలనుకున్నాను. కోపంగా అన్నాను.

"గోపిక గోపికే, రాధ రాధే ! గోపికా, రాధా కృష్ణుడికి ఒకటే ఎలా అవుతారు ?"

అతను ఉడుక్కోలేదు. ఇంకా నవ్వుతూనే అన్నాడు.

"కానీ ఈ మాధవుడికి రాధా గోపికా అంతా నువ్వే."

అతని నోటివెంట విన్న రాధ గోపిక శబ్దాలలో ఏ మధురత్వమూ గోచరించలేదు. ఈ ఇంట అడుగుబెట్టిన ప్రభుదాసు 'గోపికా !' అని పిలిచినపుడు ప్రతి అణువూ ఎలా స్పందించిందనీ !

అతని ఛాతీ ముళ్ళపాన్పులా అన్పించింది. మెల్లగా వచ్చి అటు తిరిగి పడుకున్నాను. అతనేమీ అనలేదు.

* * *

మర్నాడు సాయంత్రం ప్రభుదాసు కృష్ణుడికి పాఠాలు చెప్పడానికి మామూలుగా వచ్చాడు. తన పెళ్ళి కాకముందు మధురమైన ఊహలలో తేలిపోతూ అతనికి ఎలా ఎదురుపడాలని ఊహించుకుందో అలాగే ఎదురైంది. కానీ ఈ కలయికలో ఆ అనుభూతి లేదు. ఏదో వెలితివుంది. అతను సన్నగా నవ్వి, గబగబ కృష్ణుడి గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ నవ్వు స్పృహ కోల్పోయేలా చేసింది. తీర్గా స్మృతి వచ్చాక, తన దురదృష్టానికి కారకుడైన భర్తమీద కోపం పెంచుకున్నాను. ఆ నిర్దోషిని శిక్షించసాగింది. అనురాగపూరితమైన అతని కౌగిలినుండి బలవంతంగా తప్పించుకుని ముఖం చేతులలో కప్పుకుని కూర్చున్నాను.

'ఇతనివల్లే .... ఇతనివల్లే, తను ఆ భాగ్యాన్ని కోల్పోయింది. తను అటూ, ఇటూ ఊగిసలాడేప్పుడు బలవంతంగా తన జీవితంలోకి ప్రవేశించాడు.'

'ఇతనువద్దు నాకు. ఈ పాలరాతి మహాశిల్పం తనకక్కర్లేదు. సజీవమైన నవ్వు కావాలి. నాకు కావలసింది విశాలమైన గాజుకళ్ళు. కాదుగా .... భగవాన్ ! నేను పొరపడ్డాను. ఈ మంచితనం ఒక్కట్టేచాలదు నాకు. కాస్త అనుభూతి కావాలి. కాస్తచాలు' నా కళ్ళు కోపంతోనూ ఉద్రేకావేశాలతోనూ ఎర్రబారాయి. ఆవేశంతో శరీరం వణకసాగింది. అతను దగ్గరగా వచ్చి లాలనగా అడిగాడు.

"ఏమైంది నీకు ?"

"మీకెందుకు నాకేమయితే" ఉలిక్కిపడ్డాడతను.

"గోపికా !" రెండు చేతులతో పొదివిపట్టి లేవదీయబోయాడు.

"క్షమించండి. నన్ను కొన్నిరోజులు సర్దుకోనివ్వండి. మీరంటే నాకేభావమూ కలగడం లేదిప్పుడు" చటుక్కున వదిలేసి గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి తలుపు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

అతను వెళ్ళిపోయిన దిక్కే చూస్తూ అనుకున్నాను 'తొందర పడ్డాను' అని.

'మగవాడికి ఎంత అవమానం అది ! .... ఏం చేయగలదిప్పుడు.'

భవిష్యత్తును అతిభయంకరమైన ఊహల్లో పదిలపరుస్తున్న నేను తలుపు చప్పుడవడంతో తృళ్ళిపడ్డాను.

"పాపా ! అతనలా వెళ్ళిపోయాడేమమ్మా" ఆ మాతృమూర్తి ముందు మొదటిమారుగా అబద్ధమాడాను.

"ఒక పేషంటుకు వస్తానని మాటిచ్చారటమ్మా .... ఇప్పుడే వస్తానని వెళ్లారు."

"అహఁ — సరే — సరే" ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

నా అబద్ధాన్ని ఆమె పూర్తిగా నమ్మింది. ఆమెకంతటి విశ్వాసం నామీద.

మర్నాటికి అతను మామూలు మనిషిలా అయ్యాడు. ఏమీ జరగనట్టే ప్రవర్తించేవాడు. అదే తనకు నచ్చనిది. అంతమాత్రం పౌరుషం లేదేమి ? అతనిలో రక్తం ప్రవహించడంలేదా ?

రోజులు గడిచేకొందీ అతనంటే ఏదో వాత్సల్యం, ఆప్యాయత, అనురాగం కలగసాగినా, వాటన్నింటి వెనకాల బలవత్తరమైన శూన్యమేదో తనను చుట్టుముట్టి నిలవనీకుండా చేస్తోంది.

పేషంట్ల కష్టాలను తనవిగా తీసుకుని అతను అశాంతితో సతమతమవుతుంటే ఓదార్చి తలనొప్పివస్తే అమృతాంజనం వ్రాసేదాన్ని. వేళకు కొసరి కొసరి వడ్డించేదాన్ని. అతని బట్టలన్నీ స్వయంగా దగ్గరుండి ఉతికించి సర్దిపెట్టేదాన్ని వేళకన్నీ అమర్చిపెట్టేదాన్ని. ఈ పనులన్నీ-మనస్ఫూర్తిగా చేసేదాన్ని కానీ అతనిని భర్తగా ఆలోచించాల్సి వచ్చినపుడు, ప్రభుదాసు స్పర్శతో ఇతని స్పర్శను పోల్చవలసివచ్చినపుడు అశాంతితో గిలగిలలాడిపోయేది నా మనసు. ఎక్కడో ఒకమూల ప్రభుదాసును పొందలేకపోయాననే ఆలోచన ఒక్కచోట స్థిరంగా నిలవనీకుండా చేస్తోంది. అతని చిరునవ్వు, కళ్ళలో మెరుపు, పెళ్ళి అని తెలిసి అతనుపడ్డ ఆవేదన, పెళ్ళినాటి అతని కళ్ళల్లోనీళ్ళు నన్ను నరకద్వారాల సమీపానికి తీసుకెళ్ళి వెనక్కు నెట్టేవి.

ఇదికాదు. ఇదికాదు తను కోరుకుంది. ఈ సేవలన్నీ తను పుట్టింట్లో నాన్నగారికి చేసింది తమ్ముడికీ, అన్నలకీ చేసింది. ఇందులో క్రొత్తేముంది ? ప్రత్యేకతేముంది ? వీటన్నిటికీ భిన్నంగా తనను వేరేలోకాలలో సంచరింపజేయగల అనుభూతిని పొందగలగాలి. ఏ అనుభూతిని మిగుల్చుకోలేని ఈ సేవలలో అర్థమేముంది ?

ఒకరోజు సంధ్య, నిశికాంతతో చేతులు కలిపి ఆహ్వానించే క్షణంలో బలమైన ఊహల తాలూకు రెండు హస్తాలు నన్ను బిగువుగా బంధించి, తప్పించుకోవడానికి వ్యవధిలేకుండా చేసాయి. పొందలేని అనుభూతి తాలూకు మధురమైన ఊహల ఆకర్షణనుండి బయటపడడం నా వల్ల కాకపోయింది. నిజానికి తప్పించుకోవాలని కూడా అన్పించలేదు.

ఒకవైపు భర్తనుండిపొందే అశాంతి, మరొకప్రక్క ప్రభుదాసు ఊహలలో కలిగే అనుభూతి తనను వివేకహీనను చేసేసాయి. పోగొట్టుకున్నదానిని పొందాలనే ఆరాటంలో పరుగు తీసానేకాని దాని ఫలితం ఇవ్వబోయే అశాంతినిగురించి ఆలోచించలేదు.

అసంతృప్తి అణువణువునా ప్రాకిపోయి విరక్తి నా శరీరాన్ని ముంచెత్తే సమయంలో, ఒకేఒక్క ఆలోచన ఆశాకిరణంలా అగుపించింది. అంతకంటే ఇందులోనుండి బయటపడే మార్గం కన్పించలేదు.

* * *

"గోపికా ! మీరా — ఇంత రాత్రప్పుడు ఒంటరిగా — ఆయనను తీసుకురావలసింది."

అతను తడబడ్డాడు.

"నేనేమంత పిరికిదానిని కాదులే" ఇక్కడ భర్త ప్రసక్తి రావడంతో కాస్త ఘాటుగానే జవాబిచ్చాను.

అతను నవ్వాడు.

"మీరు కోపగించుకోకపోతే ఒక్కమాట గోపికా. మీరు మీ జీవిత సమస్యగురించే పిరికిగా ఆలోచించారు. ఇప్పుడు క్రొత్తగా మీరు పిరికివారు కాదు అంటే నేనెలా నమ్మడం ?"

"అంటే మీ ఉద్దేశం ?"

"మీరు దేనిని కోరుతున్నారో దానిని తెలుసుకోవడానికి భయపడ్డారు."

అసలే విసిగి వేసారి పోయున్నాను. దాంతో ప్రభుదాసు మాటల్లోని వేదాంతం నన్ను రెచ్చగొట్టింది.

"అయితే అనాడే నాకెందుకు తెలియజెప్పలేదు ?"

"నాకా అవకాశం ఇవ్వలేదు మీరు" సన్నగా గొణిగాడతను.

"నన్ను దోషిగామాత్రం నిలబెట్టకండి గోపికా !" అతని కంఠం ఆర్ద్రమయింది. అతని చూపులలో అనంతమైన భావాలు.

"లేదు లేదు. ఈ దోషంలో మీకు భాగం పంచను. దోషిని నేను. శిక్ష నేనే అనుభవించాలి" అతను మాట్లాడలేదు. ఎప్పటిలాగే ఆరాధనా

పూర్వకంగా చూస్తున్నాడు. ఆ కనుపాపల్లో క్రొత్తగా ఏదో పూజ్యభావం కూడా వుంది. అతని చూపులను ఎదుర్కొనే శక్తి ఈనాటికీ నాకు లేదు. తల వంచుకుని వణికే కంఠంతో అన్నాను.

"నన్ను ఎక్కడికైనా తీసుకుపో ప్రభూ."

"ఎక్కడికి ?"

"ఎక్కడికైనా సరే — ప్రశాంతమైనచోటికి"

'ప్రశాంతత — అతని పెదాలు గొణిగాయి' అది మనస్సులోకాక మరెక్కడుంటుంది ?

"ఊహుఁ .... నాకు సాధ్యం కావడంలేదు. ఇన్నిరోజులు వేచి చూసాను. ఇక ఓపికలేదు ప్లీజ్ .... కాదనకు" అతను ఐదు నిముషాల మౌనం తర్వాత అన్నాడు. "సరే మీ ఇష్టం."

"అయితే ఇప్పుడే వస్తాను."

ఇంటికి వచ్చేసరికి గోడనానుకుని వెన్నెల్లోకి చూస్తున్నారాయన. వెన్నెల్లో తడిసిన పాలరాతి శిల్పంలా మెరుస్తోంది, ఆ మూర్తి స్వరూపం.

నా పాదాల చప్పుడుకి ఇటు తిరిగాడు. "రా గోపికా !"

"నేను వెళ్తున్నాను" ఉపోద్ఘాతం లేకుండా చెప్పాను.

"ఎప్పుడు ?" అతని కంఠంలో ఎటువంటి వికారమూ లేదు.

"ఇప్పుడే" అతను అతిమామూలుగా విన్నాడు. 'ఈ మనిషికి తన భార్య ఎక్కడికి వెళ్ళేదీ తెలుసుకోవాలనే ఆసక్తికూడా లేదా?' వుండబట్టలేక అడిగేసాను. అతను సన్నగా నవ్వి అన్నాడు.

"నువ్వు ఎక్కడికి వెళ్ళినా తిరిగి నా దగ్గరకు వస్తావు."

"ఏమిటి గ్యారంటీ ?"

"నా నమ్మకం" అతని నమ్మకానికి విస్తుపోయాను.

"పోనీ ఎక్కడికి వెళ్తున్నాననయినా కుతూహలం లేదా మీకు" అతని నమ్మకంతో నా పౌరుషం తగ్గిపోసాగింది.

"ఎందుకులేదు ? కానీ అడిగితే నువ్వు బాధపడ్తావు — నువ్వు సర్దుకునేవరకూ నేను వేచివుండగలను. అది ఎంతకాలమైనా సరే, చాలా దృఢంగా చెప్పాడు.

ఆ మంచితనంతో విసిగిపోయి రెచ్చిపోయాను.

"ఇంతే మీరు నన్నర్థం చేసుకుంది. ఈనాడేకాదు ఏనాటికీ మీరు అర్థం చేసుకోలేరు. ఆ సమయం కూడా మించిపోయింది."

అతను ఆశ్చర్యాన్నుండి తేరుకోకముందే అక్కడినుండి వచ్చేసి, ఆ గడప దాటేసాను.

ప్రభుదాసు రూము దగ్గరపడేకొందీ నా మనస్సు పదేపదే హెచ్చరించసాగింది.

పెళ్ళయిన మరునిముషమే స్త్రీకి మాతృత్వం లభిస్తుంది. శిశువుకు తల్లి కాకముందే భర్తకు తల్లి అవుతుంది. ఒక్కక్షణం, నా ఒడిలోవున్న భర్తను ఊహించుకున్నాను. 'ఎంత పసివాడు ! నాలో ఎంత నమ్మకం ! రేపీవార్త విని 'నా గోపిక ఇలా చేయదు' అని తలబద్దలు కొట్టుకుంటాడు కాబోలు.'

ఎంత వద్దనుకున్నా అతని కళ్ళల్లో అప్యాయత, అనురాగం కొట్ట వచ్చినట్లు కన్పించాయి. పురుషుడు స్త్రీని అంతగాఢంగా ప్రేమిస్తే ఆమె కూడా అతనిని ప్రేమించకుండా వుండలేదు. అది ఏ రకం ప్రేమయినాసరే. కానీ ఆ విషయాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి నేను చాలా ప్రయత్నించాను. ఈ క్షణం ఎంత బలమైనదోగాని అన్నీ సినిమారీలులా కళ్ళముందు కని పిస్తున్నాయి. తనకు తలనొప్పివస్తే అతని గాజుకళ్ళలో బాధ, తప్న

అశాంతిగా 'ఫీల్' అయితే అతని పెదవులు గొణిగేవి నిస్సహాయంగా. తను అతనికి సేవలు చేస్తున్నపుడు అతని, కనుపాపల్లో కృతజ్ఞత. ఎప్పుడైనా, అతనితో సరదాగా మాట్లాడితే ముఖంనిండా ఆనందం. ఎలా మరచిపోయింది ఇన్నాళ్లూ ? కానీ— కానీ — ఈ వయస్సులో కాసింత కరుణ, కృతజ్ఞత చాలా ? జీవితమంతా అయిపోయినట్లూ, ఆఖరి దశలో భార్యాభర్తలు ఒకరినొకరు కష్టాలలోనూ, విరక్తిలోనూ బ్రతికేసినట్టు బ్రతికేయడమేనా ? వార్ధక్యంలో వెనక్కు తిరిగి ఆలోచించుకుని, అనుభూతి పొందడానికి కాసిన్ని మధుర స్మృతులనుకూడా మిగుల్చుకోకుండా, ఈ జీవితాన్ని నిద్ర పుచ్చేయడమేనా !

'అహఁ పాపపుణ్యాలంటూ తననుతానే జోలపాట పాడుకుని కలత నిద్రపోయేకంటే జీవితాన్ని అనుభవించనీ. ఆ తర్వాత మితిలేని మధురానందంలో జీవితాన్ని సమాప్తం చేసుకోనీ.'

సడన్ బ్రేక్‌తో రిక్షా ఆగింది.

"ఏమైంది ?" ఆతృతగా ముందుకు వంగాను.

రిక్షాకడ్డంగా ఒక ఇరవై ఐదు సంవత్సరాల స్త్రీ. ఏడు సంవత్సరాల కుర్రాడు పెనుగులాడుకుంటున్నారు. మొత్తానికి దారికడ్డంగా గెంతులేస్తున్న వాడిని ప్రక్కకు లాగిందామె.

"ఏమిటమ్మా !" రిక్షావాడు విసుక్కున్నాడు.

"ఏమనుకోకు తాతా ! ఈడు పిచ్చెదవ ఏటీ తెల్దు" కొడుకువైపు ప్రీతిగా చూస్తూ అంది. విసురుగా వచ్చిన గాలికి రిక్షాలైట్ ఆరిపోయింది. దానిని వెలిగించడంలో మునిగిపోయాడు తాత. ఆమెను దగ్గరకు పిలిచాను. చామనఛాయ ముఖం. నల్లటి కళ్ళలో మెరపు, ఏదో కళ వుంది. ఆ ముఖంలో వికారుడైన పిల్లవాడిని భుజంమీద బలవంతంగా అణుచుకుంటూ వచ్చింది.

"ఏమైంది ?" అడిగాను మరలా –

"ఈడు నాకు భగవంతుడిచ్చిన వరం తల్లీ. ఎనక జనమలో ఏం పాపం చేసుకున్నానో, నా బిడ్డ నొసట పిచ్చితనం రాసి నన్ను సిచ్చిత్తున్నాడు. ఇంటికాడనుండి నిద్రలో లేచి పారిపోయొస్తే వెంట లగెత్తు కొచ్చాను."

"ఏమి ఆకర్షణ వుందని ఆ కొడుకుమీద ఆ తల్లికా మమకారం !'

'ఇంత రాత్రివేళ మీవారు లేరా ?' కుతూహలం ఆపుకోలేక అడిగాను.

'ఆడు నిద్దరోతున్నాడు తల్లీ. కాయకట్టం చేసొచ్చి తొంగున్నాడు, లేపడమెందుకులే అని నేనే లెగొచ్చాను.'

ఆమె కళ్ళలో సిగ్గుతెరల వెనకాతల తనకొఱకు కష్టపడే భర్తమీద సానుభూతి.

ఇంతలో ఆమెభర్త పరుగెట్టుకుంటూ రానే వచ్చాడు. నల్లగా, బండగా వున్నాడు. అతని ముఖంలో ఒక రకమైన క్రూరత్వముంది.

'మవ్వెందుకు లేసావు మావా ?' ఆమె కంఠంలో వ్యథ. క్రూరత్వం చింపుకున్న, ఆ కళ్ళలో ఏమి ఆకర్షణ వుందని ఆమె అతనితో జీవితాన్ని బంధించుకుంది ?'

"సాల్లే ఆడకూతురివి. ఇంత రాత్రేళ బుద్ధుందీ ?" అంటూ భార్యను కసురుకున్నాడు వాడు. ఆమె నవ్వుతూ అతనివెంట నడచివెళ్ళింది. ఆ సంఘటన నా మత్తును పూర్తిగా వదిలించి వేసింది.

మొదటి మారుగా నా భర్తను తలచుకుని హృదయం స్పందించింది. అతనిమీద అనురాగం ఉప్పెనలా పొంగింది. నా ఆలోచనల ప్రమేయం లేకుండా నా నరనరాన్నీ అతని స్వరూపం ఆక్రమించింది. అతనిని నేను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నట్టు స్పష్టమయ్యింది.

ఈ మార్పు పాపభీతివల్ల గాని, పవిత్రతమీద వున్న మమకారం వల్ల కానీ కాదు. అదే కారణమయ్యుంటే ఇంత సాహసం చెయ్యగలిగేది కాదు. భర్త సమక్షంలో, తెలియని సత్యం అతనిని పూర్తిగా పోగొట్టుకోబోతున్నపుడు తెలిసివచ్చింది. నిద్రపోతున్న తన చైతన్యాన్ని ఆ సంఘటన కలిగించిందంతేగాని దాని ప్రభావం తనలో మార్పు తీసుకురాగలిగినంత బలవత్తరమైనదేమీ కాదు.

తన భ్రాంతిలోనుండి, ప్రలోభంలోనుండి మేల్కొనడానికి ఇన్ని రోజులు పట్టింది.

రిక్షా కదిలింది. అది సాగిపోతోంది. కానీ నాకా విషయం తెలియ లేదు. గాడి తప్పబోతున్న తన జీవితాన్ని సరిదిద్దుకుంటుంది. గాఢనిద్ర నుండి మేల్కొన్న మనస్సులో నిశ్చయం జరిగిపోయింది.

'తనను ప్రేమించే భర్త, తనను విశ్వసించే భర్త. అంతకంటే ఏం కావాలి ? అతని అణువణువునా వున్న ఆప్యాయత, అనురాగం చాలవూ తన జీవితాన్ని నిశ్చింతగా గడుపుకోవడానికి !'

రిక్షా ఆగింది ఉలిక్కిపడింది.

'ఎందుకొచ్చానిక్కడకు ? ఏముందని ఇక్కడ ?' ఆ పరాయిచోట ఒక్క క్షణమైనా నిలవబుద్ధి కాలేదు. గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోవాలనిపించింది. కానీ ప్రభుదాసుకు భయపడి తిరగాల్సిన పనిలేకుండా, నిజాన్ని అతనిదగ్గర ఒప్పేసుకుని క్షమాపణ అడిగి వెళ్ళిపోవాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

'ఉండు తాతా ఇప్పుడే వస్తాను' అని చెప్పి తేలికపడిన హృదయంతో మెట్లన్నీ చకచక ఎక్కేసాను. ఆఖరు మెట్టుమీద తలెత్తి ఆగిపోయాను. తలుపుకు తాళంకప్ప వేలాడుతోంది. తలుపు సందులోనుండి చిన్నకాగితం తొంగిచూస్తోంది. ఆత్రుతగా విప్పి చదివాను.

'.... మీరు లోకం దృష్టిలో దోషి అయితే కావచ్చు. కానీ నాకు మాత్రం మీరు దేవత. పాపకూపంలోకి మొదటి అడుగు వేసినప్పుడే శిక్ష మొదలవుతుంది. నా దేవతను నేనెలా శిక్షించను ? అదీగాక నాకు తెలుసు 'ఆత్మీయత ఆకర్షణను గెలుచుకుంటుందని' నాకు మీరిచ్చిన కొద్దికాలపు వ్యవధి చాలు మీరా విషయాన్ని గ్రహించడానికి. మీరు పూర్తిగా మారి పోయి ఆ విషయం చెప్పడానికి వస్తారు. మీ నోటివెంట ఆకర్షణ ఓడి పోయిందని వినడమంత దౌర్భాగ్యం మరొకటిలేదు. ఈ ఆకర్షణను మీరు అసహ్యించుకోవడం ప్రారంభించకముందే, మీ హృదయంలో ఒకమూల ఎప్పుడో జ్ఞాపకాల త్రవ్వకంలో జ్ఞప్తికొచ్చే మధురస్మృతిగా నన్ను మీ జీవితంలోనుండి తప్పుకోనివ్వండి. నేనుకూడా మనస్ఫూర్తిగా మారిన నాడు మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ వస్తాను. నాకు నమ్మకముంది ఆ రోజు తప్పకుండా వస్తుందని....' కాగితాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చింపేసి, తొందర తొందరగా వచ్చి, రిక్షాలో కూర్చున్నాను. నరకంలోకి తొంగి చూచి వెనక్కు పరుగెట్టినంత హాయిగా వుంది.

ఇంటిదగ్గర రిక్షా ఆగినప్పుడు, గుండెలు వేగంగా కొట్టుకున్నాయి. మొదటిమారుగా ప్రేమమూర్తి అయిన తన శ్రీవారికి భయపడ్డాను అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఆయనను సమీపించాను. లైటువేసే వుంది.

ఆయన కళ్ళు మూసుకుని వెల్లకిలా పడుకుని వున్నాడు. అతనిలో ఆప్యాయత రూపంలో వున్న ఆకర్షణ దగ్గరకు రమ్మని చేతులు చాపింది. అనురాగం కట్టలు తెంచుకుంది. ఆనకట్ట వేయడం నా తరం కాకపోయింది. పరుగున వెళ్ళి ఆయన హృదయంపై వాలిపోయాను.

'ఈ మందిరంలో తప్ప ఇంకెక్కడ దొరుకుతుంది శాంతి తనకు? !'

ఆయన నిద్రించడంలేదు. మెల్లిగా కదిలి, తనను రెండు చేతులతో తన గుండెలకు గాఢంగా హత్తుకున్నారు.

'ఆ స్పర్శలో ఎంత హాయి వుంది. ఎంత శాంతి, సంతృప్తి

వున్నాయి!' జీవితాన్నంతా గెలిచినంత ధీమా కలిగింది. ఈ విషయం తెలుసుకోవడానికి తనెంత కాలం వ్యర్థం చేసింది ' ఆయన చేతుల్లో ఛాలా రోజులకు నిశ్చింతగా నిద్రపోయాను.

* * *

"రాధా !" భర్త పిలుపుతో ఉలిక్కిపడి పూర్వస్మృతుల పుస్తకాన్ని మూసి, లేచింది గోపిక.

ఆనాడు వెళ్ళిన ప్రభుదాసు పది సంవత్సరాల తర్వాత ఈనాడు వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు. వయస్సుతోపాటు జుట్టు తెల్లబడింది, చర్మం నునుపు తగ్గింది. కాని ఆ కళ్ళల్లో మెరుపు, పెదవులమీద చిరునవ్వు మాత్రం మాయం కాలేదు. ఆనాడు మతి పోగొట్టిన ఆకర్షణ ఈనాడేమీ చేయలేకపోతోంది. ప్రత్యేకంగా చూస్తేతప్ప అతనిలో ఆకర్షణ వున్నట్టు ఆమెకు తెలియడంలేదు. ఆ రోజు అతను పారిపోయిన తర్వాత అతని తలపు ఆమెనుండి మెల్లిమెల్లిగా తప్పుకోవడం మొదలెట్టింది. అతని దూరాన్ని ఆమె మనసు దగ్గర చేయలేకపోయింది. దగ్గరగా వున్నప్పుడు అతనికెంత దగ్గరగా పరుగెత్తేదో, అతను దూరమయ్యాక ఆమె మనస్సు అంతదూరంగా పరుగెట్టడం మొదలెట్టింది. ఆ ఆకర్షణ మధ్యన ఏమాత్రపు మమత అనే 'లింక్' వున్నా, ఆమె ఏనాటికీ అతనిని మరచిపోయేదికాదు. ఆ సత్యం ఆమె గ్రహించడానికి అట్టే కాలం పట్టలేదు. ఒకరోజు భర్త మెడికల్ కాన్ఫరెన్స్‌కు ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు ఆ వారం రోజులూ అతని తలపుల్లోనే ఆమె బ్రతికింది. అప్పుడనుకుందామె 'ఆప్యాయతలేని ఆకర్షణ ఎంత బలహీనమైనది ! మమత నిండిన మమకారం ఎంత బలమైనదీ !' అని. ఆమె కోరుకున్న ఆకర్షణ ఆమె భర్తలో లేకపోయినా, అతనిని సర్వశక్తులా సంతోషపెట్టింది. ఆయన బిడ్డలకు తల్లి అయింది ఆమె.

భోజనం చేస్తూ చేస్తూ తలెత్తి గోపికవైపు చూస్తూ అన్నాడు. ప్రభుదాసు, "నేను జీవితంలో ఒక మంచిపని చేసానని ఈనాడనుకుంటున్నాను. కానీ మనస్ఫూర్తిగా ఆ నిజాన్ని నమ్మడానికి నాకు చాలాకాలమే పట్టింది గోపికా."

"కాలానికీ, పరిసరాలకూ, మీకూ కూడా నేను చాలా ఋణపడి వున్నాను మాస్టారూ!" అని 'రియాక్షన్' కొరకు భర్తవైపు చూసింది గోపిక. అతని పెదాలమీద ప్రశాంతమైన చిరునవ్వు తప్ప అనుమానపు ఛాయలే లేవు.

'ఎంత అమాయకుడు ఈయన!' అనుకుంది గోపిక. గడిచిపోయిన దాంపత్య జీవితంలో ఇలా చాలామార్లే అనుకుంది. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ మారని ఆయనంటే ఆరాధన ఏనాటికి తగ్గుతుంది ఆమెకు!

నాలుగురోజుల తర్వాత ప్రభుదాసును రైలెక్కించడానికి వెళ్ళినప్పుడు, అన్నారాయన.

"థాంక్స్ మాస్టారూ!"

"దేనికి? కష్టపడి మీ ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించినందుకా?" అని హాయిగా నవ్వాడు ప్రభుదాసు. ఒక్క క్షణం ప్రభుదాసు కళ్ళల్లోకి చూసి తల అడ్డంగా ఊపుతూ అన్నారాయన.

"కాదు మాస్టారూ, నా అదృష్టాన్ని తిరిగి మీరు భద్రంగా ఇచ్చినందుకు" అని ఆగి, "మీ త్యాగానికి వెలకట్టి నేను మీకేమివ్వగలను? కృతజ్ఞతలు తప్ప" అన్నారు. ప్రభుదాసు వింతగా ఆయన కళ్ళల్లోకి చూస్తున్నాడు. గోపిక దృష్టిలో అమాయకుడైన ఆయన ప్రభుదాసుకు కొద్ది కొద్దిగా అర్థమవ్వసాగాడు.

'అతని మౌనంలో ఎంత తెలివి, ఔన్నత్యం వున్నాయి!'

"లేదు, లేదు. ఇందులో మీరు ప్రత్యేకంగా 'థాంక్స్' చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు" రైలు కదిలింది.

"మామూలుగా ఏది జరుగుతుందో అదే జరిగింది. క్షణికమైన ఆకర్షణను, బలమైన ఆత్మీయత గెల్చుకుంది. అంతే... అంతే" సాగిపోయే రైలు ఆ మాటలను మోసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.